НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ ФАКУЛЬТЕТ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Факультет інформаційних технологій

ЛАБОРАТОРНА РОБОТА №3

Виконав:

студент групи ІПЗ-20006б

Симон Дмитрій Вікторович

Лабораторна робота №3

Тема: Файлова система. Процеси та керування ними.

Мета: Навчитись працювати з файлами та процесами.

Завдання:

- 1. Прописати одним рядком: створення папки, перехід до неї, створення файлу з текстом у ньому, вихід з папки, видалення папки
- 2. Створити файл з вашим ім'ям та прізвищем, створити softlink, hardlink, довести їх властивості (синхронізованість вмісту та залежність/незалежність від оригіналу)
- 3. Створити який-небудь процес, відмінний від показаного в лабораторній. Відправити його в бекграунд, видалити його одним зі способів. Довести успішність видалення
- 4. Спровокувати помилку виконання команди, перенаправивши помилку у новий файл. Перейменувати файл, перенісши його до іншої папки
- 5. Створити файл з порядковим записом кількох слів. Вивести його вміст, використавши wildcards

Хід виконання завдання

1. Для того, щоб прописати одним рядком виконання кількох команд використовував символ &&, який переходить до виконання наступної команди тільки при успішному виконанні попередньої команди.

```
dmitriy@ubuntu:~$ mkdir 3labDirectory && cd 3labDirectory/ && echo "example text
" > text.txt && cd && rm -r 3labDirectory
dmitriy@ubuntu:~$ ls
Desktop Documents Downloads Music Pictures Public snap Templates Videos
dmitriy@ubuntu:~$
```

Рис. 1 Послідовне виконання команд в одному рядку

2. Для того, щоб створити символічні посилання необхідно створити файл. Після створення файлу з певним вмістом створив спочатку softlink за допомогою команди **ln** -s. Також створив hardlink за допомогою команди **ln** (hardlink за замовчуванням). Файли було посилання було створено в директорії Documents та названо відповідно.

```
dmitriy@ubuntu:~$ echo "task 2" > text.txt
dmitriy@ubuntu:~$ ln -s text.txt Documents/text2.txt
dmitriy@ubuntu:~$ ln text.txt Documents/h_text2.txt
```

Рис. 2 Створення файлу та символічних посилань на нього

```
dmitriy@ubuntu:~$ ln -s text.txt text2.txt && ln text.txt h_text2.txt
dmitriy@ubuntu:~$ ls
                                                      Public Templates text.txt
Documents h_text2.txt Pictures snap text2.txt Videos
dmitriy@ubuntu:~$ ls -al
total 28
drwxr-x--- 14 dmitriy dmitriy 440 Oct 29 16:05
                                                 80 Oct 29 15:27
drwxr-xr-x 1 root root
-rw------ 1 dmitriy dmitriy 316 Oct 29 15:55 .bash_history
-rw-r---- 1 dmitriy dmitriy 220 Oct 29 15:27 .bash_logout
-rw-r---- 1 dmitriy dmitriy 3771 Oct 29 15:27 .bashrc
drwx----- 8 dmitriy dmitriy 180 Oct 29 15:31 .cache
drwxrwxr-x 12 dmitriy dmitriy 380 Oct 29 15:42 .config
drwxr-xr-x 2 dmitriy dmitriy 40 Oct 29 15:27 Desktop
drwxr-xr-x 3 dmitriy dmitriy 160 Oct 29 16:04 Documents
drwxr-xr-x 2 dmitriy dmitriy 40 Oct 29 15:27 Downloads
-rw-rw-r-- 3 dmitriy dmitriy 7 Oct 29 16:01 h_text2.txt
drwxr-xr-x 2 dmitriy dmitriy 80 Oct 29 15:27 .local
drwxr-xr-x 2 dmitriy dmitriy 40 Oct 29 15:46 Music
-rw-r--r-- 1 dmitriy dmitriy 355 Oct 29 15:27 .pam_environment
drwxr-xr-x 3 dmitriy dmitriy 60 Oct 29 15:32 Pictures
-rw-r--r-- 1 dmitriy dmitriy 807 Oct 29 15:27 .profile
drwxr-xr-x 2 dmitriy dmitriy 40 Oct 29 15:27 Public
drwx----- 3 dmitriy dmitriy 60 Oct 29 15:27 snap
drwxr-xr-x 2 dmitriy dmitriy 40 Oct 29 15:27 Templates
lrwxrwxrwx 1 dmitriy dmitriy 8 Oct 29 16:05 text2.txt -> text.txt
-rw-rw-r-- 3 dmitriy dmitriy 7 Oct 29 16:01 text.txt
```

Рис. 3 Створені символічні посилання в директорії Documents

Тепер змінемо вміст головного файлу text.txt і перевіримо властивість синхронізованості.

```
dmitriy@ubuntu:-$ echo "12345" >text.txt
dmitriy@ubuntu:-$ cat text.txt
12345
dmitriy@ubuntu:-$ cat text2.txt
12345
dmitriy@ubuntu:-$ cat h_text2.txt
12345
```

Рис.4 Властивість синхронізовості символічних посилань

Тепер перевіримо властивість залежності для softlink та незалежності для hardlink символічних посилань.

```
dmitriy@ubuntu:~/Documents$ ls -a
. . . h_text2.txt text2.txt text.txt
dmitriy@ubuntu:~/Documents$ rm text.txt
dmitriy@ubuntu:~/Documents$ ls -a
. . . h_text2.txt text2.txt
dmitriy@ubuntu:~/Documents$ cat h_text.txt
cat: h_text.txt: No such file or directory
dmitriy@ubuntu:~/Documents$ cat h_text2.txt
12345
dmitriy@ubuntu:~/Documents$ cat text2.txt
cat: text2.txt: No such file or directory
dmitriy@ubuntu:~/Documents$
```

Рис. 5 Властивість залежності/незалежності символічних посилань

3. Для того, щоб створити процес, переглянув список всіх процесів за допомогою команди **ps** та виконав команду **firefox** з параметром **&**, яка запускає процес браузера Mozilla Firefox на фоні. Переглянув список активних процесів за допомогою команди **jobs**. Видалення процесу виконав за допомогою команди **kill.**

```
dmitriy@ubuntu:-$ ps
   PID TTY
                    TIME CMD
  4621 pts/0 00:00:00 bash
  4865 pts/0 00:00:00 ps
dmitriy@ubuntu:-$ firefox &
[1] 4867
dmitriy@ubuntu:-$ jobs
                             firefox &
[1]+ Running
dmitriy@ubuntu:-$ kill %1
dmitriy@ubuntu:-$ jobs
                             firefox
[1]+ Terminated
dmitriy@ubuntu:~$ ps
   PID TTY
                    TIME CMD
  4621 pts/0
               00:00:00 bash
  6457 pts/0
               00:00:00 ps
dmitriv@ubuntu:-$
```

Рис. 6 Створення та видалення процесу

4. Для того, щоб опрацювати виконання неправильної команди, через потік помилок перенаправимо помилку у файл error.txt. Після цього за допомогою команди **mv** перемістимо файл з помилкою до нової директорії Documents під назвою newerrorfile.txt. Перевіряємо вміст файлу за допомогою команди **cat**.

```
dmitriy@ubuntu:-$ ls folder 2>error.txt

dmitriy@ubuntu:-$ cat error.txt

ls: cannot access 'folder': No such file or directory
dmitriy@ubuntu:-$ mw error.txt Documents/newerrorfile.txt

Command 'mw' not found, but can be installed with:
sudo apt install mutt-wizard
dmitriy@ubuntu:-$ mv error.txt Documents/newerrorfile.txt
dmitriy@ubuntu:-$ cd Documents
dmitriy@ubuntu:-/Documents$ ls
h_text2.txt newerrorfile.txt text2.txt
dmitriy@ubuntu:-/Documents$ cat newerrorfile.txt
ls: cannot access 'folder': No such file or directory
dmitriy@ubuntu:-/Documents$
```

Рис. 7 Результат виконання завдання

5. Створив файл з порядковим записом кількох слів.

```
bohdan@bohdan-VirtualBox:~/Documents$ echo "BMW" > list.txt
bohdan@bohdan-VirtualBox:~/Documents$ echo "Mersedes" >> list.txt
bohdan@bohdan-VirtualBox:~/Documents$ echo "Volga" >> list.txt
bohdan@bohdan-VirtualBox:~/Documents$ echo "Aston Martin" >> list.txt
bohdan@bohdan-VirtualBox:~/Documents$ echo "Ford" >> list.txt
```

Рис. 8 Запис даних до файлу

```
dmitriy@ubuntu:~/Documents$ cat l*.txt
vlad
dima
maks
dmitriy@ubuntu:~/Documents$ cat *i*.txt
vlad
dima
maks
ls: cannot access 'folder': No such file or directory
dmitriy@ubuntu:~/Documents$ cat lis?.txt
vlad
dima
maks
dmitriy@ubuntu:~/Documents$ cat list.txt | grep '[a-b]'
vlad
dima
maks
```

Рис. 9 Використання wildcards

Висновок

Під час виконання лабораторної роботи, було освоєно навички взаємодії з процесами та файлами в операційній системі Linux. В рамках цієї роботи було ознайомлено з виконанням однострокових команд, створенням символічних посилань, управлінням процесами та обробкою помилок, а також використанням символів підстановки (wildcards) для доступу до файлів та їх змісту.